

ข้อบังคับกรมเจ้าท่า

ว่าด้วยการสอบความรู้ของผู้ทำการในเรือ

พ.ศ. ๒๕๒๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗๕ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ อธิบดีกรมเจ้าท่าโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการสอบความรู้ของผู้ทำการในเรือที่เกี่ยวกับวิธีการสอบความรู้ หลักสูตร คุณสมบัติของผู้สมัครสอบ ค่าธรรมเนียมในการสอบ การออกประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถและรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับการสอบความรู้ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อมบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับกรมเจ้าท่าว่าด้วยการสอบความรู้ของผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๒๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้นำข้อบังคับกรมเจ้าท่ามาใช้บังคับดังต่อไปนี้

๓.๑ ข้อบังคับกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักสูตรความรู้และความชำนาญสำหรับผู้ควบคุมเรือและผู้ควบคุมเครื่องจักร พุทธศักราช ๒๕๐๗

๓.๒ ขอบังคับกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักสูตรความรู้และความ
ชำนาญสำหรับผู้ควบคุมเรือและผู้ควบคุมเครื่องจักร พุทธศักราช ๒๕๑๕
(ฉบับที่ ๓)

๓.๓ ขอบังคับกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักสูตรความรู้ความ
ชำนาญ และค่าธรรมเนียมการสอบความรู้สำหรับผู้ควบคุมเรือและ
ผู้ควบคุมเครื่องจักร พ.ศ. ๒๕๒๑

ข้อ ๕ ภายในกำหนดเวลา ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ใช้ขอบังคับกรม
เจ้าท่าว่าด้วยการสอบความรู้ของผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๒๖ นี้ เมื่อผู้
สมัครสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถของผู้ทำการ
ในเรือของชั้นประกาศนียบัตรบางชั้นที่จะกล่าวต่อไป มีพินความรู้วิชา
สามัญศึกษาไม่ถึงระดับที่กำหนดไว้ในขอบังคับกรมเจ้าท่าว่าด้วยหลักสูตร
ความรู้และความชำนาญสำหรับผู้ควบคุมเรือและผู้ควบคุมเครื่องจักร
พุทธศักราช ๒๕๐๗ สำหรับประกาศนียบัตรของชั้นนั้น ให้มีสิทธิสมัคร
สอบได้ ถ้ามีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

๕.๑ สำหรับชั้นประกาศนียบัตรนายเรือของเรือกลเดิน

ทะเลเฉพาะเขต

ก. มีประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าชั้นนายท้ายชาย
ทะเลชั้น ๑ เรือกลชายทะเล

ข. เคยทำการเป็นคนประจำเรือเดินทะเลมาแล้ว
เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี โดยในระหว่างที่ถือประกาศนียบัตรตาม ก.
ต้องเคยปฏิบัติหน้าที่ในเรือเดินทะเลอย่างใดอย่างหนึ่งหรือรวมกัน ดังต่อไปนี้

๑. ต้นเรือของเรือกลเดินทะเลเฉพาะเขตที่มีขนาดเกินกว่า ๒๕๐ ตันกรอส มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และในระหว่างเวลาดังกล่าว เรือซึ่งผู้สมัครสอบประจำอยู่จะต้องเดินระหว่างเมืองท่าที่ขอสอบเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ เที่ยว

๒. ผู้ช่วยนายเรือของเรือกลเดินทะเลเฉพาะเขต หรือฝึกผู้ช่วยนายเรือของเรือกลเดินทะเลเฉพาะเขตมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และระหว่างระยะเวลาดังกล่าว เรือซึ่งผู้สมัครประจำอยู่ต้องเดินระหว่างเมืองท่าที่ขอสอบเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ เที่ยว

๓. ผกหน้าที่ต้นเรือของเรือเดินประเทศไกล เคยจำกัดเขตหรือฝึกหน้าที่ผู้ช่วยต้นเรือของเรือเดินประเทศไกลเคยหรือฝึกหน้าที่ผู้ช่วยต้นหนของเรือเดินต่างประเทศมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี และระหว่างเวลาดังกล่าว เรือซึ่งผู้สมัครสอบประจำอยู่ต้องเดินทางไปมาระหว่างเมืองท่าที่เรอนิยมเขตการเดินเรืออยู่เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ เที่ยว

๔.๒ สำหรับชั้นประกาศนียบัตรนายเรือของเรือกลชาย

ทะเลชายแดน

ก. มีประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่านายท้ายชายทะเล
ชั้น ๒ เรือกลชายทะเล

ข. เคยควบคุมเรือตามประกาศนียบัตรมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี และระหว่างเวลาดังกล่าว เรือซึ่งผู้สมัครสอบ

ประจำอยู่ต้องเดินทางไปมาระหว่างเมืองท่าที่เรือนั้นมีเขตการเดินเรืออยู่
เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๐ เทยว

๔.๓ สำหรับชั้นประกาศนียบัตรนายเรือของเรือกลลำน้ำ

ชั้น ๑

ก. มีประกาศนียบัตรนายเรือของเรือกลลำน้ำชั้น ๒

ข. เคยควบคุมเรือกลลำน้ำชั้น ๑ พิเศษ ขนาดเกิน
กว่า ๖๐ ตันกรอส แต่ไม่เกินกว่า ๒๕๐ ตันกรอส มาแล้วเป็นเวลา
ไม่น้อยกว่า ๒ ปี

๔.๔ สำหรับชั้นประกาศนียบัตรนายเรือของเรือกลลำน้ำ

ชั้น ๒

ก. มีประกาศนียบัตรนายท้ายเรือกลลำน้ำชั้น ๑

หรือนายท้ายชายทะเลชั้น ๑ เรือกลชายทะเล

ข. เคยควบคุมเรือกลลำน้ำชั้น ๑ หรือเรือกล
ชายทะเลชั้น ๑ มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๔.๕ สำหรับชั้นประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือชั้น ๓

ก. มีประกาศนียบัตรคนใช้เครื่องจักรไอน้ำเรือเดิน
ทะเลชั้น ๑ หรือประกาศนียบัตรคนใช้เครื่องจักรยนต์ชั้น ๑ พิเศษ

ข. เคยทำการในหน้าที่รองต้นกลเรือเดินทะเล
ระหว่างประเทศใกล้เคียงมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือเคยทำการ
ในหน้าที่ต้นกลในเรือเดินทะเลชายฝั่งที่ใช้เครื่องจักรไอน้ำซึ่งกำลัง

แรงม้าไม่น้อยกว่า ๕๐ แรงม้า (N.H.P.) หรือในเรือที่ใช้เครื่องจักรยนต์ซึ่งกำลังแรงม้าไม่น้อยกว่า ๑๕๐ แรงม้า (N.H.P.) มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๔.๖ สำหรับชั้นประกาศนียบัตรคนใช้เครื่องจักรยนต์
ชั้น ๑ พิเศษ

ก. มีประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าชั้นคนใช้เครื่องจักรยนต์ชั้น ๑

ข. เคยควบคุมเครื่องจักรยนต์ซึ่งกำลังเครื่องจักรเกินกว่า ๖๐ แรงม้า มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ข้อ ๕ ประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถที่ออกให้ตามข้อ ๔ แห่งข้อบังคับนี้ ให้เติมคำว่า "ชำนาญงาน" ต่อท้ายประกาศนียบัตรด้วย

ข้อ ๖ ภายในกำหนดเวลา ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ใช้ข้อบังคับกรมเจ้าท่าว่าด้วยการสอบความรู้ของผู้ทำการในเรือ พ.ศ. ๒๕๒๖ นี้ เมื่อปรากฏว่าผู้ทำการในเรือมีไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงานในเรือในบางตำแหน่งที่กฎหมายกำหนด กรมเจ้าท่าจะพิจารณาออกประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถให้ทำหน้าที่ในบางตำแหน่งเป็นการเฉพาะตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

๖.๑ ประกาศนียบัตรที่จะออกเพื่อรับรองความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

ฝ่ายเดินเรือ

— ประกาศนียบัตรต้นหนที่ ๒ เรือเดินต่างประเทศ
(เฉพาะลำ) สำหรับใช้กับตำแหน่ง

ก. นายเรือของเรือเดินประเทศใกล้เคียงจำกัด
เขตขนาดไม่เกิน ๒,๐๐๐ ตันกรอส หรือ

ข. ต้นเรือของเรือเดินประเทศใกล้เคียง หรือ

ค. ต้นหนของเรือเดินประเทศใกล้เคียง หรือ
เรือเดินต่างประเทศ หรือ

ง. ผู้ช่วยต้นเรือของเรือเดินต่างประเทศ

ฝ่ายช่างกล

— ประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือชั้น ๒ (เฉพาะ
ลำ) สำหรับใช้กับตำแหน่ง

ก. รองต้นกลเรือเดินต่างประเทศไม่จำกัดเขต ที่มี
กำลังเครื่องจักรเกินกว่า ๑,๕๐๐ แรงม้า หรือ

ข. ต้นกลเรือเดินประเทศใกล้เคียงจำกัดเขต
หรือเรือกลเดินทะเลเฉพาะเขต ขนาดเกินกว่า ๒๕๐ ตันกรอส แต่ไม่เกิน
๑,๐๐๐ ตันกรอส ซึ่งมีกำลังเครื่องจักรเกินกว่า ๑,๕๐๐ แรงม้า หรือ
เรือขนาดเกินกว่า ๑,๐๐๐ ตันกรอส แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐ ตันกรอส ซึ่ง
มีกำลังเครื่องจักรไม่เกิน ๑,๕๐๐ แรงม้า

— ประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือชั้น ๓ (เฉพาะลำ)
สำหรับใช้กับตำแหน่ง

ต้นกลเรือเดินประเทศใกล้เคียงจำกัดเขต หรือ เรือกลเดินทะเลเฉพาะเขต ขนาดไม่เกิน ๒๕๐ ตันกรอส ซึ่งมีกำลัง เครื่องจักรเกิน ๔๕๐ แรงม้า

๖.๒ ผู้ที่มีสิทธิจะขอสมัครสอบตามข้อ ๖ ต้องให้เจ้าของ เรือแสดงความจำนงค์ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อกรมเจ้าท่า พร้อมทั้ง รับรองว่าเป็นผู้มีความประพฤติดีมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ เหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่ขอให้ออกประกาศนียบัตรรับรอง ความรู้ความสามารถ

๖.๓ ผู้ขอสมัครสอบต้องมีคุณสมบัติดังนี้

ฝ่ายเดินเรือ

— ประกาศนียบัตรต้นหนที่สอง เรือเดินต่างประเทศ (เฉพาะลำ)

ต้องถือประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าชนนายเรือ ของเรือกลเดินทะเลเฉพาะเขต ซึ่งมีเขตการเดินเรือไม่น้อยกว่าจาก กรุงเทพมหานคร ถึง สุดเขตจังหวัดสงขลา หรือจากกรุงเทพฯ ถึง สุดเขต จังหวัดตราด หรือจากจังหวัดระนอง ถึง สุดเขตจังหวัดสตูล และในขณะ ที่ถือประกาศนียบัตรดังกล่าว ต้องเคยทำหน้าที่ตามประกาศนียบัตรมา แล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี โดยต้องทำหน้าที่ในตำแหน่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

ก. ต้นเรือของเรือเดินประเทศใกล้เคียงจำกัด เขตมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และในระหว่างนั้นต้องปรากฏว่าเรือได้ เดินทางไปมาในเขตน่านน้ำต่างประเทศเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ เดือน หรือ

ข. ผู้ช่วยต้นเรือของเรือเดินประเทศใกล้เคียง มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และในระหว่างนั้นต้องปรากฏว่าเรือได้ เดินทางไปมาในเขตน่านน้ำต่างประเทศเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ เดือน หรือ

ค. ผู้ช่วยต้นหนของเรือเดินต่างประเทศมาเป็น เวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และในระหว่างนั้นต้องปรากฏว่าเรือได้เดินทาง ไปมาในเขตน่านน้ำต่างประเทศเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ เดือน

ฝ่ายช่างกล

- ประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือชั้น ๒ (เฉพาะลำ)

ก. สำหรับผู้ที่จะเป็นรองต้นกลของเรือเดิน ต่างประเทศที่มีกำลังเครื่องจักรเกินกว่า ๑,๕๐๐ แรงม้า จะต้องมีความ สัมพันธ์ดังนี้

ถือประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือชั้น ๓ และปฏิบัติงานในหน้าที่นายช่างกลของเรือเดินต่างประเทศ ซึ่งมีกำลัง เครื่องจักรไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ แรงม้า มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

ข. สำหรับผู้ที่จะเป็นต้นกลของเรือเดินประเทศ ใกล้เคียงจำกัดเขต หรือเรือกลเดินทะเลเฉพาะเขต ขนาดเกินกว่า ๒๕๐ ตันกรอส แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ตันกรอส ซึ่งมีกำลังเครื่องจักรเกินกว่า ๑,๕๐๐ แรงม้า หรือเรือขนาดเกินกว่า ๑,๐๐๐ ตันกรอส แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐ ตันกรอส ซึ่งมีกำลังเครื่องจักรไม่เกิน ๑,๕๐๐ แรงม้า จะต้อง มีความสัมพันธ์ดังนี้

ถือประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือชั้น ๓ และปฏิบัติงานในหน้าที่รองต้นกลเรือเดินทะเลเฉพาะเขต หรือรองต้นกลเรือเดินประเทศใกล้เคียงจำกัดเขต ที่มีขนาดกำลังเครื่องจักรเกินกว่า ๑,๕๐๐ แรงม้า มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

- ประกาศนียบัตรนายช่างกลเรือชั้น ๓ (เฉพาะลำ)

สำหรับผู้ที่จะเป็นต้นกลเรือของเรือเดินประเทศใกล้เคียงจำกัดเขต หรือเรือกลเดินทะเลเฉพาะเขตขนาดไม่เกิน ๒๕๐ ตันกรอส ซึ่งมีกำลังเครื่องจักรเกินกว่า ๔๕๐ แรงม้า จะต้องมีความรู้คุณสมบัติดังนี้

ถือประกาศนียบัตรคนใช้เครื่องจักรยนต์ชั้น ๑ พิเศษ และปฏิบัติงานในหน้าที่นายช่างกลเรือเดินประเทศใกล้เคียงจำกัดเขต หรือเรือกลเดินทะเลเฉพาะเขตที่มีกำลังเครื่องจักรเกิน ๔๕๐ แรงม้า มาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๖.๔ ผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความสามารถเพื่อทำการในเรือ ต้องเป็นผู้ผ่านการทดสอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเจ้าท่าว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมที่จะทำการในตำแหน่งนั้นได้

วิธีการทดสอบให้เป็นไปตามระเบียบที่กรมเจ้าท่ากำหนด

๖.๕ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง หรือเปลี่ยนแปลงทั้งตำแหน่งหรือเรือ ให้เจ้าของเรือลำที่จะขอให้ออกประกาศนียบัตร

รับรองความรู้ความสามารถยื่นหนังสือแจ้งให้กรมเจ้าท่าเพื่อทราบและ
เปลี่ยนให้ภายหลังจากการตรวจสอบคุณสมบัติ และเห็นว่าถูกต้องครบ
ถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๖.๑ และ ๖.๒

ข้อ ๗ ในกรณีที่ผู้สมัครสอบเคยถือประกาศนียบัตร “รับรอง”
ความรู้ความชำนาญให้ทำหน้าที่จากกรมเจ้าท่าก่อนที่ข้อบังคับฉบับนี้
จะมีให้นำความในข้อ ๖.๓ มาใช้บังคับ

ข้อ ๘ ให้กรมเจ้าท่าเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการสอบความรู้
สำหรับผู้ที่จะขอสอบเพื่อให้ออกประกาศนียบัตรรับรองความรู้ความ
สามารถเฉพาะตำแหน่งเฉพาะตำแหน่งละ ๒๐๐ บาท

สำหรับการต่ออายุประกาศนียบัตรหรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง หรือ
เรือ หรือตำแหน่งและเรือครั้งละ ๑๐๐ บาท

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๖

พลเรือตรี ประกิจ ประจวบเหมาะ

อธิบดีกรมเจ้าท่า